

Tyrolské elegie- Karel Havlíček Borovský

Karel Havlíček Borovský

- 1821- 1856
- Zakladatelem moderní české žurnalistiky a novinářství
- Realismus -> politicky patří k tzv. 2. generaci národních buditelů
- Otec literární kritiky
- Vychovatel v Rusku
- Později po návratu – politicky angažoval a pracoval jako novinář
- Společně s Františkem Palackým- zrod austroslavismu
- V roce 1851 vyhnán do Brixenu
- Po návratu umírá
- Další díla: Král Lávra, Obrazy z Rus
- Další autoři:
  - Alois Jirásek (Psohlavci)
  - Božena Němcová (V zámku a podzámčí)

Realismus

- rozvíjel se společně s romantismem, 2. pol. 19. stol., je to období národního obrození
- u nás vedle významných realistů období básnických skupin (Májovci, Lumírovci, Ručovci)
- důraz na národ
- neexistuje výjimečný svět ani jedinec, autoři nepsali vůbec o minulosti
- kritika současných chyb, ale snaží se o nápravu ve společnosti
- pravdivost, věrnost, co nejlepší přiblížení skutečnosti
- autor nevstupuje ani nezasahuje do děje, nechává vyvíjet události přirozeně
- kritický realismus vystupňovaný realismus (u nás venkovský (K.V. Rais, Antal Stašek) x historický (A. Jirásek)

Bachův absolutismus

- potlačování svobody
- zpřísněná censura
- politicky nepohodlné osoby > nuceně stěhovány nebo vězněny

Název díla: Tyrolské elegie

Literární směr, období: počátky českého realismu, probíhající Národní obrození

Čas: 19. stol.

Místo: Čechy a Rakousko

Literární druh: lyricko-epický

Literární žánr: žalozpěv, satirická báseň (ironická, výsměšná)

Forma psaní textu a vyprávěčská f.: ich – forma, sám Borovský

Jazyk: spisovná čeština, mnoho ironie a sarkasmů, hovorový jazyk, personifikace

Téma díla: kritika rakouské vlády a policie, nesvoboda v době vlády ministra Bacha

Hl. myšlenka: popis jeho života, přiblížení doby a života, zesměšňování vlády, násilná deportace z Čech do Brixenu

Hlavní postava, charakteristika:

Karel Havlíček Borovský - milý, dobromyslný, vstřícný, odvážný a poctivý člověk; snaží se nepodléhat smutku z násilného odtržení jeho osoby od vlasti a rodiny

Komisař Deder - vrchní komisař; podporuje Bacha; řídí převoz Karla Havlíčka Borovského do Brixenu

Stráž - velmi zbabělí, bojí se a očividně nemají čisté svědomí

Měsíček - promlouvá s Karlem Havlíčkem Borovským o Brixenu, o loučení s rodinou

Kompoziční vrstva: restrospektivní, 9 zpěvů

Děj:

- V prvním zpěvu se Havlíček obrací k měsíčku a ptá se ho, jak se mu v Brixtonu líbí.
- V druhém zpěvu ve dvě ráno přijdou do Havlíčkova policisté a sdělují, že ministr Bach mu nařídil, aby odjel do exilu.
- Ve třetím zpěvu Bach posílá Borovskému kočár, protože mu to neprospívá, že tam je špatné povětří.
- Ve čtvrtém zpěvu ho Deder nutil, aby odjel, a pak mu řekl, ať si nebere žádné zbraně, neboť ho tam budou ochraňovat.
- V pátém zpěvu opět promlouvá k měsíčku, všichni jsou smutní a loučí se se svou matkou, sestrou, ženou a Zdenčinkou.
- V šestém zpěvu, když Borovský odjíždí přes Jihlavu, vidí kostelík, který k němu promlouvá, protože ho zná 30 let a Borovský odjíždí smutný.
- V sedmém zpěvu se Borovskému alpejská krajina začala líbit, ale pořád měl obavy z toho, kam ho vezou.
- V osmém zpěvu se stalo, že se splášili koně a Borovský si vzpomněl na biblický příběh o Jonáši, který musel vyskočit za bouřky z lodě. Borovský řekl tento příběh policii a všichni vyskočili z vozu. Borovský jenž jel až do Brixenu, čekal na ostatní až přijdou.
- Devátý zpěv končí tím, že Borovský musí zůstat v Brixenu.